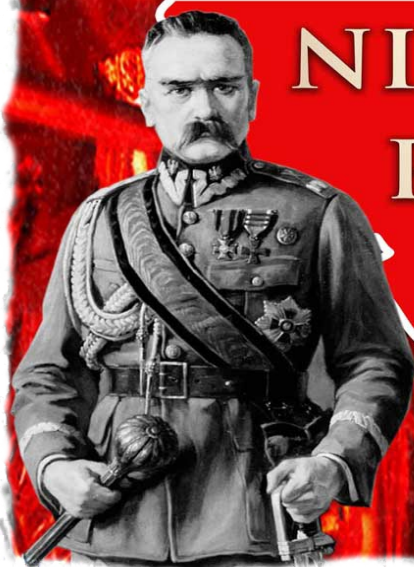

JUBILEUSZ
100-LECIA
ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI
PRZEZ POLSKĘ

TRUDNA DROGA DO NIEPODLEGŁOŚCI

28 lipca 1914

Austro-Węgry wypowiedają wojnę Serbii. W ciągu kilku kolejnych dni działa tzw. efekt domina. Na mocy porozumień sojuszniczych Rosja ogłasza mobilizację wojska przeciwko Austro-Węgrom. W odpowiedzi Niemcy wypowiedają wojnę Rosji, a następnie Francji. Zaborcy stają po dwóch stronach frontu. Rozpoczyna się I wojna światowa.

Początek sierpnia 1914

Naczelne Dowództwa Niemieckie i Austro-Węgierskie wydają odezwę, w której – zwracając się do Polaków mieszkających w zaborze rosyjskim – wzywają do włączania się do sojuszniczych armii państw centralnych. „Wolność Wam niesiemy i niepodległość” piszą. Deklaracje zawarte w odezwie są jednak mgliste.

5-6 sierpnia 1914

Utworzona 3 sierpnia pierwsza kompania kadrowa pod dowództwem Józefa Piłsudskiego wyrusza z Oleandrów pod Krakowem i przekracza granicę pomiędzy Galicją, a Królestwem Polskim. Celem akcji jest wywołanie powstania antyrosyjskiego na terenie Kongresówki. Przedsięwzięcie kończy się niepowodzeniem. Kompania wraca do Krakowa i staje się niebawem załącznikiem Legionów Polskich przy armii austro-węgierskiej.

16 sierpnia 1914

W Krakowie powstaje Naczelny Komitet Narodowy z Juliuszem Leo na czele. Jest to władza wojskowa, polityczna i skarbowa Polaków na terenie Galicji. Pierwszą inicjatywą Komitetu jest stworzenie Legionów Polskich u boku armii austro-węgierskiej.

wrzesień 1915

Państwa centralne zajmują tereny Królestwa Polskiego i dokonują podziału okupowanych terenów. Rozdział stref biegł przez Będzin, Częstochowę, Działoszyn, Widawę, Tomaszów, wzdłuż brzegu Pilicy i Wieprza do Rudy w rejonie Chełma.

W Lozannie utworzono Centralną Agencję Polską, skupiającą Polaków mieszkających na Zachodzie. Jej głównym celem była aktywne podnoszenie i przypominanie sprawy polskiej wśród opinii publicznej w krajach zachodnich. Na Zachód przybywa z Rosji Roman Dmowski.

5 listopada 1916

Na konferencji cesarza niemieckiego i austro-węgierskiego w Pszczynie ogłoszono akt, który zapowiadał utworzenie z ziem Królestwa Polskiego „państwa samodzielnego z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem”. Był to pierwszy akt wydany najwyższych przedstawicieli państw biorących udział w I wojnie, w którym zapowiadano utworzenie samodzielnego państwa polskiego.

grudzień 1916

W parlamencie włoskim (Włochy stanęły po stronie Ententy) rozpoczyna się dyskusja na temat wniosku o wskrzeszenie Polski po zakończeniu działań wojennych.

25 grudnia 1916

W rozkazie noworocznym car Mikołaj II zapowiada „stworzenie Polski wolnej, złożonej ze wszystkich trzech części, dotąd rozdzielonych”. W tym czasie jednak w posiadaniu Rosji nie będą znajdować się już w praktyce żadne ziemie polskie. Po abdykacji cara 16 III 1917 roku, rozkaz przestał mieć jakiegokolwiek znaczenie.

14 stycznia 1917

W Warszawie powstaje Tymczasowa Rada Stanu z Wincentym Niemojewskim na czele. Była to instytucja quasirządowa, która przygotować miała administrację na terenie Królestwa Polskiego, do utworzenia - obiecanego w akcie 5 listopada – samodzielnego państwa polskiego.

Lipiec 1917

Wobec niejasnej polityki cesarza względem Polski, Piłsudski odmawia dalszej współpracy z Tymczasową Radą Stanu. Nawołuje również żołnierzy z Legionów, aby nie składali przysięgi na wierność cesarzom i nie wstępowali do nowoutworzonych Polskich Sił Zbrojnych. W konsekwencji duża część żołnierzy służących do tej pory u boku państw centralnych została aresztowana i osadzona w obozach w Beniaminowie i Szczypiornie. Józef Piłsudski trafił zaś do twierdzy w Magdeburgu. Kontynuatorami myśli Józefa Piłsudskiego na ziemiach polskich byli członkowie utajnionej POW.

15 sierpnia 1917

W Lozannie powstał Komitet Narodowy Polski na czele z Dmowskim, który jednoczył wszystkie organizacje polonijne funkcjonujące na Zachodzie. W kolejnych miesiącach uznawany był za kolejne rządu państw Ententy za oficjalne przedstawicielstwo Państwa Polskiego. Przekazano mu również odpowiedzialność za formowanie polskich sił wojskowych na terenie Francji.

12 września 1917

Niemcy powołują na terenie Królestwa Polskiego, Radę Regencyjną, która od tego momentu sprawować miała formalnie tymczasową władzę na tym terenie do czasu objęcia jej przez monarchę. W jej skład wszedł m.in. arcybiskup warszawski Aleksander Kakowski.

15 grudnia 1917

Bolszewicy, po zdobyciu w wyniku rewolucji październikowej władzy w Rosji, wydają Deklarację Praw Narodów Rosji, w którym przyznają oni prawa do samookreślenia się i utworzenia samodzielnego państwa, wszystkim narodom zamieszkującym tereny Rosji, w tym Polakom.

5 stycznia 1918

Premier Wielkiej Brytanii David Lloyd George oświadczył, że niepodległa Polska jest koniecznym warunkiem spokoju w Europie.

8 stycznia 1918

Prezydent USA – Woodrow Wilson – w orędziu noworocznym stwierdził, iż powinno być stworzone niepodległe Państwo Polskie z bezpiecznym dostępem do morza, które winno obejmować ziemię zamieszkane przez ludność bezsprzecznie polską.

luty 1918

W zaborze pruskim powstaje Polska Organizacja Wojskowa.

3 marca 1918

W Brześciu nad Bugiem Niemcy, Austro-Węgry i Rosja podpisują traktat pokojowy na mocy którego wszystkie ziemie polskie trafiają do strefy wpływów niemieckich. Kwestia polska jest tam uznana za kwestię wewnętrznieniecką. Chełmszczyzna przyznana zostaje nowotworzonej państwowości ukraińskiej. Na znak protestu ostatnie oddziały polskie służące po stronie Niemiec i Austro-Węgier wymawiają służbę. Część z żołnierzy próbuje przedostać się na Zachód.

3 czerwca 1918

Państwa Ententy ponownie opowiadają się za pełną niepodległością państwa polskiego.

lipiec 1918

W Wielkopolsce powstaje, związany z Komitetem Narodowym Polskim, Centralny Komitet Obywatelski.

7 października 1918

Wobec słabnącej pozycji Niemiec w wojnie z Ententą, Rada Regencyjna wydała manifest proklamujący odbudowę państwa polskiego na podstawie 13. punktu orędzia Wilsona.

16 października 1918

Cesarz austriacki Karol I, proklamuje przekształcenie Austro-Węgier w związek niezależnych państw. W Niemczech coraz mocniejsze są nastroje rewolucyjne. W państwach centralnych chaos jest coraz mocniejszy.

19 października 1918

Powołana zostaje do życia polska Rada Narodowa Śląska Cieszyńskiego.

28 października 1918

W Krakowie powstaje Polska Komisja Likwidacyjna na czele z Wincentym Witosem. Rozpoczyna się rozbrajanie załóg austriackich i przejmowanie władzy przez administrację polską na terenie Galicji.

7 listopada 1918

W Lublinie lewica niepodległościowa i ludowcy powołują Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej z Ignacym Daszyńskim na czele.

9 listopada 1918

Na terenach okupowanych przez Niemców rozpoczyna się ich rozbrajanie.

10 listopada 1918

Józef Piłsudski wraca z Magdeburga.
W Wielkopolsce powstaje Naczelna Rada Ludowa.

11 listopada 1918

Rada Regencyjna oddaje Piłsudskiemu władzę nad tworzącym się wojskiem. Na froncie zachodnim podpisano zawieszenie broni.

14 listopada 1918

Rada Regencyjna przekazuje Józefowi Piłsudskiemu pełnię władzy cywilnej. Ten korzystając z nowych uprawnień - i opierając się na poparciu lewicy – tworzy rząd Jędrzeja Moraczewskiego (17 listopada).

16 listopada 1918

Do państw zachodnich wysłana zostaje oficjalna notyfikacja ogłaszająca powstanie państwa polskiego.

22 listopada 1918

Dekretem o władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej, Józef Piłsudski nadaje sobie tytuł Tymczasowego Naczelnika Państwa oraz szereg uprawnień.

28 listopada 1918

Rozpisane zostały wybory do Sejmu Ustawodawczego.

grudzień 1918

Polska Komisja Likwidacyjna podporządkowuje się rządowi Jędrzeja Moraczewskiego.

JÓZEF PIŁSUDSKI

1. Ulubiony pies Piłsudskiego wabił się Pies. Według jednej z anegdot miał on śmiertelnie przstraszyć znaną poetkę Kazimierę Iłłakowiczównę, która przerażona szczekaniem ulubieńca Marszałka, padła przerażona na ziemię i długo nie mogła dojść do siebie, mimo zapewnień Komendanta, że zwierzę jest łagodne i ma przyjazne usposobienie.

2. Józef Piłsudski był wielbicielem twórczości Juliusza Słowackiego, którego uważał nawet za największego poetę. Właśnie dzięki inicjatywie Piłsudskiego w 1927 r. dokonano ekshumacji prochów wieszczki, które wówczas spoczywały na paryskim cmentarzu Montmartre i przetransportowano je do Polski, by ostatecznie złożyć w krypcie królewskiej na Wawelu.

3. Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem (BBWR) Józefa Piłsudskiego dysponował środkami agitacji wyborczej, które były nieporównywalnie większe niż te zaproponowane przez partie opozycyjne. I tak na przedmieściach Krakowa pojawiał się samochód z plakatami z symboliczną jedyneką, z którego rzucono ulotki. Afisze wyborcze BBWR posługiwały się prostym, zrozumiałym językiem, podkreślano w nich zasługi Piłsudskiego, a także przedstawiano go jako niezrównanego polityka i żołnierza.

W kampanii wyborczej wykorzystano nawet wózki używane przez ulicznych sprzedawców owoców i warzyw, na których umieszczano szyldy z nr 1.

4. Józef Piłsudski uznawał szachy i stawianie pasjansa za doskonałą rozrywkę. Znał wiele rodzajów pasjansów: Grób Napoleona, Prześcieradło, Ogonki, Warkocz Wenery. Unikał natomiast brydża – gry strategicznej, w której rozmiłowała się część ówczesnej kadry oficerskiej.

5. Józef Piłsudski zmarł 12 maja 1935 r. o godz. 20:45 w ulubionym narożnym pokoju w Belwederze, w otoczeniu swojej rodziny. Po śmierci wykonano gipsowy odlew jego twarzy, a ciało zabalsamowano. Pierwsze dwa dni Marszałek spoczywał w otwartej trumnie w zamienionym na kaplicę salonie belwiderskim. Przed trumną, na katafalku, wyłożono jego szablę, buławę i szarą maciejówkę z legionowym orłem.

6. W kondukcje żałobnym podążającym ulicami Krakowa dwaj oficerowie prowadzili klacz wydaną na świat przez Kasztankę – Merę, była ona przykryta kirem. Podobieństwo do ukochanego konia Marszałka było tak duże, że wśród zgromadzonego tłumu dało się słyszeć szept: „Kasztanka!”. W „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym” pod fotografiami z pogrzebu znalazło się imię sławnego wierzchowca.

ZŁOTE MYŚLI O OJCZYŹNIE

„Potrzeba nieustannej odnowy umysłów i serc, aby przepełniała je miłość i sprawiedliwość, uczciwość i ofiarność, szacunek dla innych i troską o dobro wspólne, szczególnie o to dobro, jakim jest wolna Ojczyzna.”

~Jan Paweł II

„Musicie ducha hartować, aby móc jak orły przelatywać w przyszłość Ojczyzny!”

~Stefan Wyszyński

„Żadne miejsce nie powinno być dla ciebie miłsze od ojczyzny.”

~Cyceron

„Ojczyzna jest naszą matką ziemską. Polską jest matką szczególną. Niełatwe są jej dzieje, zwłaszcza na przestrzeni ostatnich stuleci. Jest matką, która wiele przecierpiała i wciąż na nowo cierpi. Dlatego też ma prawo do miłości szczególnej.”

~Jan Paweł II

„Każdy obywatel ma obowiązek umrzeć za ojczyznę, nikt nie ma obowiązku kłamać dla niej.”

~Monteskiusz

PRACE UCZNIÓW KLAS IV-V

100 lat NIEPODLEGŁOŚCI 11 LISTOPADA 1918-2018

100 lecie
niepodległości
polski

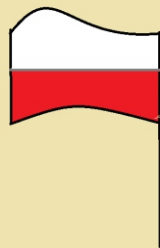
100 lat
1918-2018
niepodległości

1918 - 2018

100 lat
odzyskania niepodległości przez
Polskę

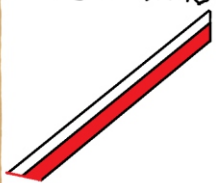

11 listopada

Mazurek Dąbrowskiego
(hymn państwowy Rzeczypospolitej Polskiej)
Jeszcze Polska nie zginęła,
Gdyż my żyjemy.
O nas obca przemoc wzięła,
Szablą odbierzemy.
Mazurek, mazurek, Dąbrowski,
Z ciemności wiodąc do Polaka,
Za twym przewodem
Złączym się z narodem.
Przyjdźmy Włók, przyjdźmy Włók,
Będziem Polakami.
Dał nam przykład Bonaparte,
Jaki zwyciężać namy.
Mazurek, mazurek...
Jak Czarniecki do Poznania
Po szwedzkim zaborze,
Dla ojczyzny ratowania
Wódz się przeciw morze.
Mazurek, mazurek...
Jeszcze tam ojciec do swej Bani
Mowa zapłakany -
Błuchał jeno, pono nam
Był w tarabany.
Mazurek, mazurek...

11 LISTOPADA
1918-2018

ZESPÓŁ REDAKCYJNY ÓSEMKOWYCH WIEŚCI:

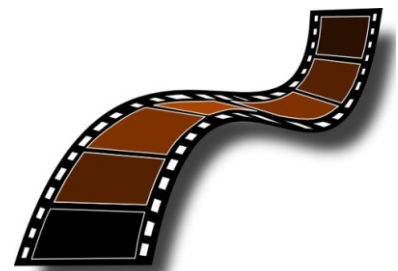

Dziennikarze:

- Aleksandra Dziaduszyńska
- Maria Kolenda
- Julita Kiryk
- Nikola Kot
- Kacper Demecki
- Łukasz Bagniak
- Gabriel Mazurczuk
- Michał Jakubowicz
- Michał Zajac

Opiekunowie:

- p. Ewa Skórzewska-Popek
- p. Paweł Kudyba

Szkoła Podstawowa nr 8
im. Bolesława Zygmunta Wirskiego
w Chełmie